

ВІДГУК

**наукового керівника, доктора юридичних наук,
професора Мушенка Віктора Васильовича на дисертацію**

Чигира Петра Руслановича на тему:

**«Адміністративно-правові засади здійснення публічної влади засобами
народовладдя», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі
знань 08 Право за спеціальністю 081 Право**

Чигир Петро Русланович, 1997 року народження, у червні 2020 року здобув освіту за освітнім ступенем магістра у ПЗВО "Київський міжнародний університет" за спеціальністю 081 "Право". З вересня 2022 року здобувач третього (освітньо-наукового) ступеня вищої освіти ПЗВО "Київський міжнародний університет".

Обрана аспірантом тема дисертаційного дослідження «Адміністративно-правові засади здійснення публічної влади засобами народовладдя» є актуальною з огляду на необхідність формування в Україні нормативно-правової бази регулювання відносин здійснення публічної влади за безпосередньої участі громадян України. Наразі потребують удосконалення законодавчі процедури організації та проведення парламентських, президентських, місцевих виборів, а також всеукраїнських та місцевих референдумів.

Спектр демократичного та орієнтованого на європейські цінності розвитку сучасного українського суспільства зумовив і трансформацію адміністративно-правового регулювання відносин народовладдя міжнародному, національному, регіональному, місцевому рівнях. Проте наразі громадяни України до певної міри є усунутими від закріплених Конституцією України владних повноважень, владно-громадської взаємодії та позбавлені дієвих механізмів впливу на реалізацію відносин публічної влади. Причиною такого стану справ при довготривалому формуванні відносин публічного управління та адміністрування стали неналежність, фрагментарність чи повна відсутність нормативно-правового закріплення: місцевого референдумного регулювання, відносин

вічового народовладдя тощо. Практична реалізація в нашій державі інструментів народного суверенітету повинна сприяти поступовому посиленню ролі парламентаризму, більш тісному наближенню громадян до процедури публічного управління, подальшій реалізації політики децентралізації влади у напрямі зростання значення місцевого самоврядування, а також істотного розширення політичних прав і свобод людини та громадянина.

Актуальність теми також зумовлена необхідністю реформування системи нормативно-правового регулювання відносин народовладдя шляхом запровадження таких інструментів як народна законодавча ініціатива, народне вето, можливість висловлення народної недовіри посадовим особам та інших способів впливу на поведінку виробних представників тощо.

Таким чином, дослідження є актуальним як з теоретичної, так і з практичної точки зору, оскільки спрямоване на поглиблення розуміння правових засад народовладдя, аналіз ефективності існуючих механізмів публічного управління та розробку наукових рекомендацій для організаційно-правового удосконалення владно-управлінських відносин в Україні.

Наукова новизна обраної теми дисертації полягає у комплексному дослідженні адміністративно-правових засад здійснення публічної влади засобами народовладдя в Україні з урахуванням законодавства періоду сучасних глобальних викликів. Вперше системно досліджено адміністративно-правові механізми через аналіз міжнародного та національного законодавства про регулювання відносин народовладдя. Проведено теоретичний аналіз механізму адміністративно-правового регулювання відносин здійснення публічної влади засобами народовладдя та надано його авторське визначення, а також запропоновано нові підходи до вдосконалення зазначеного механізму в Україні. Результати дослідження сприятимуть розвитку юридичної науки та європейській інтеграції України.

Дисертантом здійснено системний аналіз нормативно-правових актів, практичних механізмів їх реалізації, а також інституційних чинників, що впливають на стан народовладдя. У результаті дослідження запропоновано низку

нових наукових положень, зокрема щодо конкретизації та удосконалення норм чинного законодавства (Виборчий кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення тощо) щодо безпосереднього народного волевиявлення, делегування окремим громадянам представницьких повноважень для безпосереднього здійснення ними влади від імені Українського народу, адміністративної відповідальності за порушення порядку організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій.

Зміст дисертації характеризується високим теоретичним і науково-методологічним рівнем вирішення поставлених завдань. Дисертант продемонстрував чіткий науковий підхід, зокрема через розробку дефініцій, узагальнень і критеріїв, що дозволило аргументовано сформулювати авторську позицію щодо дискусійних питань адміністративно-правового регулювання здійснення публічної влади засобами народовладдя. Особливо слід відзначити міждисциплінарний характер дослідження інструментів народовладдя, який поєднує юридичний аналіз із конституційними аспектами удосконалення відносин законності в умовах обмежень правового режиму воєнного стану.

Таким чином актуальність обраної аспірантом теми дисертаційного дослідження, а також наукова новизна і проведена аспірантом робота дають підстави стверджувати, що дисертаційне дослідження Чигира П.Р. становить істотний науковий інтерес і практичну цінність у процесі нормотворення (Акт впровадження Брусилівської селищної ради від 23.02.2026 р. № 04-26/366), у освітньому процесі (Акт впровадження у в освітній процес ПЗВО «Київський міжнародний університет» від 14. 01. 2026р. № 299), у правозастосовній роботі (Акт впровадження Громадської організації «Асоціація відкритих даних» від 25.03.2026 р. №2503/26-1). Тож цілком виправданою та послідовною є структура дисертаційного дослідження, яке складається зі вступу, трьох розділів та висновків. Окремо варто відмітити опрацювання аспірантом значного масиву нормативно-правових актів, наукової літератури, частина яких є англomовною, аналітичних досліджень, статистичної інформації. Безперечно, дисертація

Чигира П.Р. написана нею самостійно, а сам аспірант працював у тісному зв'язку з науковим керівником.

Дисертацію виконано в межах наукових тем Навчально-наукового інституту міжнародних відносин та права «Тенденції розвитку сучасної правової науки в умовах інтеграційних процесів: теоретичні та практичні аспекти» (номер державної реєстрації 0120U100413) та «Сучасні виклики міжнародно-правових відносин і роль України у формуванні світового правопорядку» (номер державної реєстрації 0122U000743).

Під час навчання в аспірантурі Чигир П.Р. дотримувався індивідуального плану аспіранта, зокрема в повному обсязі виконував освітню, наукову та науково-дослідну складову, у тому числі склав заліки та іспити. Чигир П.Р. зарекомендував себе як відповідальний, працелюбний, добросовісний та сумлінний аспірант, який протягом навчання активно займався науковою та науково-дослідною роботою, зокрема ним було опубліковано 11 наукових праць (статті, тези доповідей) за темою дисертації, у тому числі 5 наукових статей у фахових наукових виданнях України. Опубліковані результати дослідження віддзеркалюють його зміст та відповідають критеріям, що висуваються до статей у фахових наукових виданнях та відповідають вимогам, передбаченим Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 року № 44.

Кількість і якість висновків, що містить дисертація Чигира П.Р., свідчать про науковий характер дослідження, що відповідає освітньо-науковому ступеню доктора філософії. Суттєві зауваження наукового керівника враховані під час роботи над дослідженням та знайшли вирішення при його доопрацюванні.

Враховуючи наведене, можна стверджувати, що висновки і пропозиції, сформульовані Чигирем П.Р. у дисертаційному дослідженні, мають характер новизни і роблять значний внесок у процес пізнання і розвитку проблем, які досліджуються. На підставі викладеного, цілком обґрунтовано можна зробити

висновок, що представлена дисертація на тему «Адміністративно-правові засади здійснення публічної влади засобами народовладдя» є завершеною працею, містить раніше не захищені наукові положення та отримані автором нові науково обґрунтовані результати, які в сукупності розв'язують конкретне наукове завдання, повною мірою відповідає вимогам, що пред'являються до такого виду наукових робіт, а її автор – Петро Русланович Чигир заслуговує на присудження освітньо-наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Науковий керівник:

завідувач кафедри теорії права,
міжнародного права та приватного права

Навчального-наукового інституту
міжнародних відносин та права

ПЗВО «Київський міжнародний університет»,
доктор юридичних наук, професор

Віктор МУШЕНОК

*Відомо за встановленою
Всесвітньою секретною*

Міжнародний університет